

Vergaderjaar 2014–2015

31 865

Verbetering verantwoording en begroting

Nr. 70

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 31 augustus 2015

Op 25 juni tijdens het Wetgevingsoverleg over het Jaarverslag 2014 van VWS (Kamerstuk 34 200 XVI, nr. 13) heeft de rapporteur verslag uitgebracht over het uitgevoerde onderzoek naar de verantwoordingsfunctie van het VWS-jaarverslag. Naast een aantal positieve aspecten heeft de rapporteur aangegeven op welke punten de bruikbaarheid van de begroting en het jaarverslag verbeterd kunnen worden. In uw brief van 3 juli zijn deze verbeterpunten nader geconcretiseerd. Het gaat om:

1. Het bieden van inzicht op hoofdlijnen hoe een beleidsterrein er voor staat, zowel in breder (internationaal) vergelijkend perspectief, als qua ontwikkelingen. Daarbij staat de vraag centraal of het de goede kant op gaat. Dit vereist naar het oordeel van de commissie een goede set indicatoren voor zowel input en output (wat is gedaan), als op het punt van outcome en kwaliteit (wat is bereikt).
2. Het trekken van expliciete en herkenbare conclusies over het gevoerde beleid, en zo nodig inzicht geven in (voorgenomen) acties tot bijsturing. Hiermee wordt invulling gegeven aan de leerfunctie van het Jaarverslag.
3. Systematisch inzicht bieden of hetgeen voor het verslagjaar was beloofd (in de begroting) ook is gerealiseerd, en hiermee invulling te geven aan de verantwoordingsfunctie van het Jaarverslag.

Ten aanzien van de eerste twee punten heeft u mij gevraagd om ambtelijke technische ondersteuning bij het verkennen van mogelijkheden om onder meer te komen tot een bruikbare set indicatoren die met ingang van het Jaarverslag 2015 standaard kan worden opgenomen in het beleidsverslag en de beleidsagenda.

Ten aanzien van het derde punt heeft u mij verzocht om de beleidsagenda bij de ontwerpbegroting 2016 meer SMART op te stellen en het beleidsverslag 2016 hier bij aan te sluiten, zodat de Kamer niet alleen voor budgetten, maar ook voor beleidsprestaties meer systematisch wordt geïnformeerd of hetgeen was voorgenomen ook is gerealiseerd.

Mede door de vakantieperiode heeft de beantwoording van de Commissiebrief even op zich laten wachten. Direct na het Wetgevingsoverleg is nagegaan welke mogelijkheden er waren om al in de begroting 2016 een eerste stap te zetten naar meer meetbare doelstellingen.

Op het moment van ontvangst van de Commissiebrief op 3 juli bevond de voorbereiding van de ontwerpbegroting 2016 zich echter al in een afrondend stadium. Aan het opstellen van de ontwerpbegroting, inclusief de beleidsagenda, gaat een ruime voorbereidingstijd vooraf. Die voorbereiding start al in mei, na afloop van de begrotingsbesluitvorming in het voorjaar. Het interdepartementale proces is zo ingericht dat al vóór het zomerreces een complete versie van de begroting voor interdepartementale afstemming moet worden aangeboden. Dit tijdschema bood onvoldoende ruimte om nog substantiële wijzigingen door te voeren. Ik zou de gevraagde aanscherping van doelstellingen daarom willen betrekken bij de opstelling van de ontwerpbegroting 2017. Dit biedt bovendien de ruimte om de wensen van de Kamer op dit vlak goed te kunnen meewegen.

Met het verzoek om ambtelijke assistentie kan ik instemmen. Zoals ik in het Wetgevingsoverleg heb (Kamerstuk 34 200 XVI, nr. 13) aangegeven sta ik positief tegenover een gezamenlijk traject om de verantwoordingsfunctie van het jaarverslag te verbeteren. Ik geef u daarbij een aantal aandachtspunten in overweging.

In de eerste plaats de regelgeving. Ik deel het ongemak van de Tweede Kamer dat de begroting en het jaarverslag in de afgelopen jaren meer zijn getransformeerd tot een financieel naslagwerk, en er minder aandacht is voor de beleidsprestaties. Tegelijkertijd voldoen zowel de begroting als het jaarverslag aan de begrotingsvoorschriften. Uitgangspunt is dat indicatoren alleen in de begroting worden opgenomen indien er sprake is van een rechtstreeks verband tussen de uitgaven, de rol en verantwoordelijkheid van de minister en het realiseren van de gewenste maatschappelijke uitkomst. Net als voor veel andere departementen betekent dit voor VWS dat het aantal indicatoren in de begroting is afgenomen. Daarvoor in de plaats is er meer aandacht voor beleidsdoorlichtingen gekomen. Daarnaast bestond de behoefte om de omvang van begroting en jaarverslag te beperken en het herhalen van informatie te voorkomen. Daarom is met Verantwoord Begroten gekozen voor een beknopte presentatie van beleidsprioriteiten en beleidswijzigingen in de beleidsagenda en de beleidsartikelen. Voor overige beleidsinformatie wordt verwezen naar de relevante nota's en brieven die afzonderlijk naar de Tweede Kamer zijn gestuurd.

Op 9 september staat er een AO gepland met de Commissie Rijksuitgaven en de minister van Financiën over de rijksbrede ontwikkelingen begroten en verantwoord. Hier staat ook de evaluatie Verantwoord Begroten op de agenda. Ik wil graag de uitkomst van dit AO betrekken bij het verbetertraject voor de begrotings- en verantwoordingsstukken, zodat Rijksbreed één lijn getrokken kan worden.

In de tweede plaats de administratieve lasten. Er is heel veel informatie beschikbaar over de zorg en de zorguitgaven. Ik heb onder meer verwezen naar de marktscans van de Nza, de zorgcijfersdatabank, het Jaardocument Maatschappelijke Verantwoording en Zorginzicht van het Zorginstituut, de zorgbalans en de Volksgezondheid Toekomst Verkenning van het RIVM, de Monitor Langdurige Zorg en andere cijfers over de zorg via het CBS en de app Zorgcijfers van VWS. Het zou mijn voorkeur hebben om bij het samenstellen van een set indicatoren te werken vanuit informatie die reeds beschikbaar is in plaats van nieuwe data te genereren.

Graag verken ik tegen deze achtergrond samen met u de mogelijkheden om beter te laten zien welke resultaten het gevoerde beleid voor de samenleving heeft en welke lessen er kunnen worden getrokken voor de toekomst.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
mede namens de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.I. Schippers